

ROZNIE (59) *av*

roznie (44), **roźnie** (8), [**rozni, rozniej**], *roznie a. roźnie* (7); *roźnie MurzNT, BiałKaz, CzechEp, NiemObr, ReszPrz, GórnRozm* (2), *GrabowSet*.

-ó- (13), -o- (2); -o- *MurzNT*; -ó- : -o- *Mącz* (4:1); -e (9), -é (1) *Calep*; *rozniej z tekstu nieoznaczającego é*.

Sł stp: rozdnie, roznie, Cn: roźnie, Linde XVII w.

1. *Inaczej, nie tak, jak obiekt, z którym się porównuje; dissimiliter Mącz, Calep, Cn; dissimili ratione Calep, Cn; contrarie Calep; diversimode JanStat; differenter, diverse Cn* (31) : *Mącz* 394a; *Contrarie – Roznie, przeciwnię. Calep* 254a, 333a.

roznie od kogo, od czego (3): *Kędy tego zgodnego/ y ftárożytnego wykładu nie przymiują/ od niego różnie wykładają: tam Kościoła prawdziwego Bożego niemają. BiałKat* 118v; *CzechEp* 257; *iz zawnie ieden od drugiego w każdej sprawie R. P. roznie rozumiał Phil K.*

[*rozni niż: Secus Rozniey Secus ac Rozni niż. UrsinGramm* 290.]

a. *Każdy (a. każdego itp.) inaczej, różniąc się w danym zakresie między sobą (o wielu)* (23) : *Na to fya wlythczy doctorouye zgadzają acz roznye yz [Maryja] była polzwyączona pyeruey nyfz fya narodzyła PatKaz II* 93v; *OrzRozm V2v*; *nákóniec/ áni Bogá mamy iuż w Polfzce iednego/ bo różnie o nim rozumiemy/ y nie iednáko téz weń wierzymy OrzQuin B2v; WujJud* 140v, 194v; *z drzewa Goferowego (marg) Zoftáwiło fię słowo hebreyskie że ie roznie przekładają/ infzy cedręm infzy fořną/ infzy iodłą álbo świerkiem. (-) BudBib Gen* 6/14; *NiemObr* 135; *ReszPrz* 54; *Zásię około iedze [Bóg] różnie pořtanowił/ iednem żwierżętom kazał ieść trawę/ drugim korzonki/ tym liście/ owym z drzewa owoc GórnRozm Nv, N2v; KlonKr B2v; Wízákofz roznie fię z nimi [wrzodami] obchodźimy. Bo ktory nie ták řzkodliwy ieřt/ ćierpimy go/ ropiemy [...]. Gdy zásię [...] kancer/ karbunkulus/ morowka/ [...] tedy tam plařtry mieyřcá nie máią PowodPr* 37.

W przeciwstawieniach: »jednako(wo), jeden ... roznie« (3): *OrzRozm V v*; *Widzęć ia iz iednář Ewanyelia ieřt/ ále ią roznie wykładają RejZwierc* 259; *Ieřli tedy iednegoř Bogá y iednáko chwalemy: po nowey Konfederacyey nic [...]. Ieřli teř roznego Bogá roznie chwalimy: ábo v nas [...] ieřt prawdziwy Bog: ábo v nich. PowodPr* 39.

Pořczenia: »roznie każdy« (1): *ále poruczniczy roznye każdy po řwey woli řwoyę częřc woyská řfykował KromRozm III F8v.*

»rozni (rozne) roznie« (5): *BudNT Hhv*; *Stáry zwyczay tedy widzimy że rozni: różnie plákáli vmárlych BiałKaz D3*; *Chybá žeby była ták wielka roznoř wrzeřzách/ žeby teř práwá muřiały być ná roznych mieyřcách roznie pořżone [leges ... distinctas esse]. ModrzBaz* 100v; *O Mężobóyřtwie řzlácheckim przygodnym/ które od różnych różnie bywa powiedano że fie řřtáło/ vřřtáwiamy: iz [...]* *SarnStat* 604 [*idem*] 933.

Szereg: »rozmaitym obyczajem i roznie« (2): *IZ z wielkořci řęđzi/ [...] w řprawách o iedney rzeřzy rozmaitym obyczajem/ y różnie řkázowano [variae et diversimodae ... sententiae proferebantur JanStat* 488] *częřtokroć SarnStat* 553 [*idem*] 559.

b. *Za każdym razem inaczej* (2) : O grzechu też flyłfałes nyedawno/ yáko roznye píffe. Bucerus czáfem z Sákrámentarzmi przeciw Lutrowi/ czáfem przeciw nim z Lutrem dzyerzy o yedneyże rzeczy. *KromRozm I H4*.

Szereg: »roznie a odmiennie« (1): (*marg*) O czyłcu (-) Azaby y o tym [*Luter*] roznye á odmyenne piáł? *KromRozm I I4v*.

2. *Nie tak, jak powinno być, a więc źle* (3) :

a. *O nieharmonijnym brzmieniu; dissimiliter Calep* (2) : Dissonus, Nieftryny/ niezgodny roznie brzmiący. *Mącz 402b; Calep 333b*.

b. *Niejasno, wątpliwie* (1) : Ambigue, Dubie – Roznie, wątpliwie. *Calep 59b*.

3. *Na wiele różniących się między sobą sposobów, różnorodnie, rozmaicie; diversimode JanStat* (12) : *MurzNT 101 marg*; iż ini byli ápoštołowy/ [...] roznye od Pána wybráni/ y roznym obyczáyem wylláni. *KromRozm III H8v*; ROku od początku fwiátá 4017. [...] były wielkie walki Troiánow z Greki/ o których wiele Poetow y Hiłtorykow roznie piáło *BielKron 53*; Ale więcey fie tego trefia/ iż iednáż rzecz wyłóżyć fie roznie może/ niż áby/ theż łłowá zgodzić fie miály. *Górndworz O3v*; *MycPrz I B*; *CzechRozm 25v*; zaż [*człowiek*] dołtoien tego? Byś [...] Roznie go probuiąc/ z nim miełzkác miáł zówždy? *GrabowSet B3*; *RybGęśli B4v*.

Połączenie: »rozni roznie« (3): *RejWiz 96v*; O Pufczeniu kmieci/ o którym różni różnie káždy zá zwyczáiem fwéy źiemie życzyl łobie/ áby przez nas było łkazano/ chcemy y łkázuiemy: áby [...] *SarnStat 659 [idem] 918*.

Szereg: »rozmaicie a roznie« (1): nie iżebim łię wlpierać miáł/ yakobi rozmaycie a roznie niemiało być ciało dla tñh rzeczy [*tj. jedzenia, picia i spania*] wźgięto [= *poskromione*] *KwiatKsiąż Dv*.

4. *Nie razem; distincte Mącz, Calep; diverse Mącz; discrete, separatim Calep* (11) : *Mącz 416b, 488a*; *Discrete, [...] separatim et distincte – Ołłobnie, roznię. Calep 329a*.

a. *W oddalonych od siebie miejscach* (4) : *RejWiz 151v*; Aż wdy nákoniec łowifz vžaliwłzy fie vbogich ludzi/ kthorych fie Łwowie/ Niedźwiedzie/ Wilcy/ przeto iż roznie miełzkáli/ wftáwicznie náiadáli: połłał ná fwiát z niebá Merkuriuszá *Górndworz Ff*; Bo iedný rzeczy łzukáiąc, muśi látác po Státucie, które Státuty po kártách łą roznie rozciłkáné. *SarnStat *6*; [Linina wieś W której kmieci na dworzyszcz 26 różnie siedzących jest 54. *LustrRus II 124, II 95, 138*].

W przeciwstawieniu: »spolnie ... roznie« (1): Nuż też tedy nędzniczkowie thák łpołnie zgromádzeni/ iáko theż y roznie będący/ [...] łzukaymy á przypátruymy fie temu Pánu łwoiemu *RejPos 351v*.

b. *Do oddalonych od siebie miejsc* (2) : [A tak Straton sług i przyjacioł nazbierawszy, poczet niemáły rozsádzil je roznie po domu, nie chcąc, aby ich kto w kupie baczyć miáł. *PlutMKoch 132.*]

Połączenie: »i tam i sam (a. jedni tam, drudzy sam), roznie« (2): *Leop Iudic 15/5*; Troiánie iedni tám/ drudzy łám/ roznie fie [...] rołprofzyli *Górndworz Zv*.

c. *Indywidualnie, o każdym z osobna* (1) :

Szereg: »rozdzielnie abo roznie« (1): PAweł rozdzielnie ábo roznie mowiąc o iednym Bogu Oycu/ y o iednym Bożym Synu/ powieda że ieden iełt Bog Oćiec/ [...] á iednáż nie wyłacza Syná *GrzegRóżn D2*.

d. *Prawdopodobnie: Wyodrębniając, akcentując poszczególne części (1) : Articulatim et distincte dicere, Przeftwornie y różnie álbo zrozumiałe mówić. Mqcz 17b.*

Synonimy: 1. inaczej, inak; 3. rozlicznie, rozmaicie.

Cf **ROZNO**

KW